

I KONGRES

BADACZY I BADACZEK GRANIC I POGRANICZY

16-18 IX 2024
WROCLAW - OPOLE

(De)Konstruowanie granic w studiach
nad granicami i pograniczami

PROGRAM RAMOWY

16 WRZEŚNIA 2024

Miejsce: Oratorium Marianum, Gmach Główny UWr (Wrocław, pl. Uniwersytecki 1)

- 08.30 – 09.00 rejestracja
- 09.00 – 10.00 sesja inauguracyjna
- 10.00 – 12.00 sesja plenarna (cz. I)

Miejsce: Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UWr (Wrocław, ul. Uniwersytecka 22/26)

- 12.00 – 13.00 przerwa obiadowa
- 13.00 – 15.00 sesje panelowe (1–4)
- 15.00 – 15.30 przerwa kawowa
- 15.30 – 17.30 sesje panelowe (5–8)
- 17.30 – 18.30 spacer do Biura Łącznikowego Wolnego Państwa Saksonii

Miejsce: Biuro Łącznikowe Wolnego Państwa Saksonii (Wrocław, pl. Wolności 4/1)

- 18.30 – 20.00 dyskusja panelowa
- 20.00 poczęstunek

17 WRZEŚNIA 2024

Miejsce: Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UWr (Wrocław, ul. Uniwersytecka 22/26)

09.00 – 11.00 sesje panelowe (9–12)
11.00 – 11.30 przerwa kawowa
11.30 – 13.30 przejazd autobusem do Opola

Miejsce: Collegium Civitas (Opole, ul. Katowicka 89)

13.30 – 14.30 przerwa obiadowa
14.30 – 16.30 sesje panelowe (13–16)
17.00 – 18.30 film (Collegium Civitas, sala nr 20)

18 WRZEŚNIA 2024

Miejsce: Collegium Civitas (Opole, ul. Katowicka 89)

09.00 – 11.00 sesja plenarna (cz. II)
11.00 – 11.30 przerwa kawowa
11.30 – 13.30 sesje panelowe (17–20)
13.30 – 14.30 przerwa obiadowa
14.30 – 16.30 sesje panelowe (21–24)
16.30 – 17.00 przerwa kawowa
17.00 – 18.00 sesja podsumowująca
18.00 – 21.00 kolacja

PROGRAM SZCZEGÓŁOWY

16 września 2024 (poniedziałek)

Gmach Główny UWr, Oratorium Marianum

Wrocław, pl. Uniwersytecki 1

08.30 – 09.00   **rejestracja**

09.00 – 10.00   **sesja inauguracyjna**

Moderacja: Elżbieta Opiłowska & Kamilla Dolińska (Uniwersytet Wrocławski)

Patrycja Matusz (Prorektorka ds. projektów i relacji międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego)

Daniel Pietrek (Prorektor ds. Nauki Uniwersytetu Opolskiego)

Magdalena Ratajczak (Dziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego)

Leszek Buller (Dyrektor Centrum Projektów Europejskich, Warszawa)

10.00 – 12.00 sesja plenarna (cz. I): Borderlands as an Element of Global (Dis)Order

Moderacja: Marcin Dębicki (Uniwersytet Wrocławski)

Prelegenci:

Dorte Jagetic Andersen (Uniwersytet Południowej Danii): Seeing from the Border in Times of Multiple Crises – Reflections on the Critical Potential of ‘the Borderland Perspective’ in Dealing with Crisis

James W. Scott (Uniwersytet Wschodniej Finlandii): Borderlands Thinking in Geopolitical Times

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski,

Wrocław, ul. Uniwersytecka 22/26 Uniwersytecki

12.00 – 13.00 przerwa obiadowa

13.00 – 15.00 sesje panelowe (1–4)

1. Borderlands & Geopolitics

Moderacja: Jarosław Jańczak (Uniwersytet Adama Mickiewicza/Uniwersytet Europejski Viadrina)

1. Jaume Castan Pinos (Uniwersytet Południowej Danii): Borderland Geopolitics and the Proliferation of Border Revisionism
2. Anna Vlasiuk Nibe (Uniwersytet Południowej Danii): Economic Re-Bordering in the International Economy: Taking ‘Geo’ Seriously in Geo-economics
3. Steen Bo Frandsen (Uniwersytet Południowej Danii): The Weight of History in European Geopolitics
4. Ekaterina Mikhailova (Norweski Uniwersytet Arktyczny), Slavomír Horák (Uniwersytet Karola w Pradze): Moody Neighbors and Their Borderland: Turkmenistan and Uzbekistan in a Swing Between Cooperation and Conflict, 1991–2006

2. Bordertextures: Findings and Challenges from a Cultural Studies Approach to Borders and Borderlands (part I)

Moderacja: Andrea Wurm (Uniwersytet Kraju Saary/Uniwersytet Wielkiego Regionu)

Dyskutant: Christian Wille (Uniwersytet w Luksemburgu)

1. Christian Wille (Uniwersytet w Luksemburgu): Textured Borders and Analytical Perspectives Beyond the Bordering Approach
2. Eva Nossem (Uniwersytet Kraju Saary): Bloody Bloody Border: Debordering in Pop Songs
3. Tobias Schank (Uniwersytet Kraju Saary): Fire and Water Converge: Bordertexturing the German-German borderlands

3. Wschodnie pogranicza Polski w XXI wieku (cz. I): Pogranicze polsko-ukraińskie

Moderacja: Małgorzata Bieńkowska (Uniwersytet w Białymstoku)

Dyskutant: Zbigniew Kurcz (Uniwersytet Wrocławski)

1. Marcin Dębicki (Uniwersytet Wrocławski): Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa jako element zmagania o większą przepuszczalność granicy polsko-ukraińskiej
2. Andrzej Jekaterynczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej): Strategie inkluzji społecznej imigrantów ukraińskich w różnych wspólnotach religijnych na wschodnim pograniczu Polski
3. Kamil Łuczaj (Uniwersytet Łódzki): Społeczna rola ukraińskich migrantów przymusowych na wschodnim pograniczu Polski w przestrzeniach publicznych i prywatnych
4. Agnieszka Bielewska (Uniwersytet Wrocławski), Ewa Ślęzak-Belowska (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie): Pogranicze wschodnie jako przestrzeń tranzytowa na przykładzie Przemysła

4. Dziedzictwo historyczne granic i pograniczy – granice jako bliźny przeszłości (cz. I)

Moderacja: Julita Makaro (Uniwersytet Wrocławski)

1. Kamilla Biskupska (Uniwersytet Wrocławski): „Częściowo wyparliśmy tę powódź z naszej pamięci”. Odra jako pojałtańska granica – narracje (głównie) wrocławskie
2. Tomasz Marcysiak (Uniwersytet WSB Merito w Toruniu): Kosznajderia – wewnętrzne ziemie odzyskane
3. Ewa Bogalska-Martin (Uniwersytet Śląski), Tomasz Nawrocki (Uniwersytet Śląski): Ślady granic, bliźny przeszłości i polityki pamięci. Analiza przypadku Metz i Katowic.
4. Karolina Ciechorska-Kulesza (Uniwersytet Gdański): Wędrując wzdłuż granicy. Dawny podział na Pomorzu (1920–1939) w pamięci mieszkańców – relacja z badań terenowych
5. Magdalena Sacha (Uniwersytet Gdański): Wędrując wzdłuż granicy – artefakty, semiofory i narracje muzealne wokół granicy pomorskiej 1920–1939

15.00 – 15.30   **przerwa kawowa**

15.30 – 17.30   **sesje panelowe (5–8)**

5. Bordertextures: Findings and Challenges from a Cultural Studies Approach to Borders and Borderlands (part II)

Moderacja: Christian Wille (Uniwersytet w Luksemburgu)

Dyskutantka: Andrea Wurm (Uniwersytet Kraju Saary/Uniwersytet Wielkiego Regionu)

1. Andrea Wurm (Uniwersytet Kraju Saary/Uniwersytet Wielkiego Regionu): (De-)Bordering Discourse in a Binational Company
2. Astrid M. Fellner (Uniwersytet Kraju Saary): Undoing Borders: Bordertexturing Creative Representations of Riverine Borders
3. Susanne Müller (Uniwersytet Lotaryński): The Maginot Line as Border Art
4. Lena Wetenkamp (Uniwersytet w Trewirze): Transgressing Borders and Bodies. The stories of Terézia Mora

6. European Borderlands

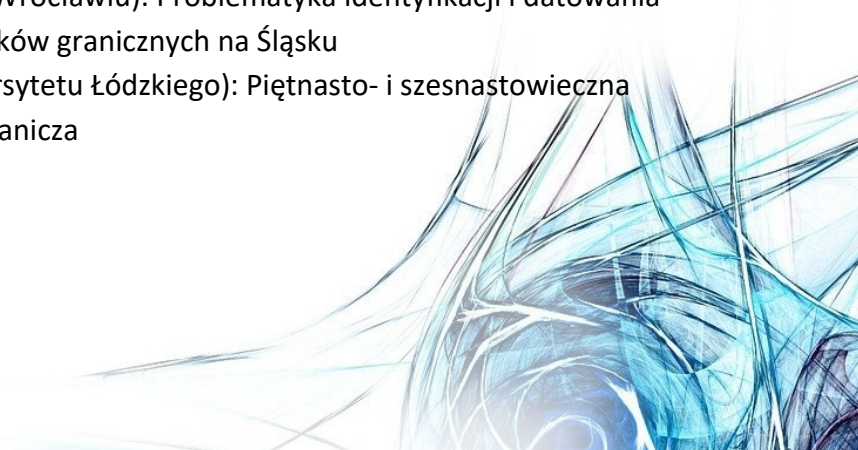
Moderacja: Łukasz Moll (Uniwersytet Wrocławski)

1. Kamil Bembnista (Techniczny Uniwersytet Brandenburgii): Challenges and Opportunities in the Polish-German Energy Borderland in Times of Crisis
2. Barbara Alicja Jańczak (Uniwersytet Adama Mickiewicza): 'Linguistic Borderscape' as an Analytical Category – Language and Communication in the German-Polish Border Region
3. Machteld Venken (Uniwersytet w Luksemburgu): Healing the Nation. Summer Camps for Children in the Belgian-German Borderlands
4. Ruairidh Tarvet (Uniwersytet w Edynburgu): European Minorities in Times of Crisis: Borders, Identities and Power

7. Dziedzictwo historyczne granic i pograniczy – granice jako bliźny przeszłości (cz. II): Pogranicza w czasach odleglejszych

Moderacja: Natalia Niedźwiecka-Iwańczak (Uniwersytet Wrocławski)

1. Dominik Porczyński (Uniwersytet Rzeszowski): Przewiska jako relikty dawnego pogranicza: podtrzymywanie granicy fantomowej w praktykach codziennych
2. Rafał Ciesielski (Uniwersytet Jagielloński): Muzyka w kulturze lokalnej jako kulturze pogranicza. Casus Georga Philippa Telemanna w Żarach
3. Robert Heś (Muzeum Narodowe we Wrocławiu): Problematyka identyfikacji i datowania średniowiecznych i nowożytnych znaków granicznych na Śląsku
4. Tomasz Stolarczyk (Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego): Piętnasto- i szesnastowieczna szlachta wieluńska jako produkt pogranicza

8. Wschodnie pogranicza Polski w XXI wieku (cz. II)

Moderacja: Małgorzata Bieńkowska (Uniwersytet w Białymstoku)

Dyskutant: Zbigniew Kurcz (Uniwersytet Wrocławski)

1. Dariusz Wojakowski (Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie): Społeczności pogranicza polsko-ukraińskiego wobec pandemii i wojny: budowanie kulturowej rezyliencji
2. Małgorzata Bieńkowska (Uniwersytet w Białymstoku): „Wcześniej nie myślałam o tym, że tu jest granica”
3. Michał Dąbrowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski): Wpływ sankcji na funkcjonowanie pogranicza polsko-białoruskiego
4. Dominika Studzińska (Uniwersytet Gdański), Krzysztof Żęgota (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski): Społeczna percepcja murów granicznych. Przykład granicy polsko-rosyjskiej

17.30 – 18.30 spacer do Biura Łącznikowego Wolnego Państwa Saksonii we Wrocławiu, plac Wolności 4/1

18.30 – 20.00 Dyskusja panelowa: Pogranicza – „żywe laboratoria dla integracji europejskiej”? Bilans 20-lecia rozszerzenia Unii Europejskiej na wschód [tłumaczenie na język polski/angielski]

Powitanie: Anna Leniart (Dyrektorka Biura Łącznikowego Wolnego Państwa Saksonia we Wrocławiu)

Moderacja: Krzysztof Kolanowski (Wspólny Sekretariat Programu Współpracy INTERREG Polska-Saksonia, Wrocław)

- Leszek Buller (Centrum Projektów Europejskich, Warszawa)
- Justyna Jakubowska (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej RP)
- Elżbieta Opiłowska (Uniwersytet Wrocławski)

20.00 Poczęstunek

17 września 2024 (wtorek)

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski,

Wrocław, ul. Uniwersytecka 22/26 Uniwersytecki

09.00 – 11.00 sesje panelowe (9–12)

9. Border Semiotics

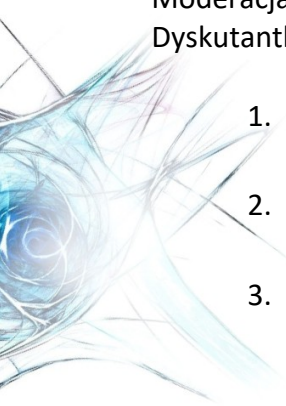
Moderacja: Elżbieta Opilowska (Uniwersytet Wrocławski)

1. Christophe Sohn (Instytut Badań Społeczno-Ekonomicznych w Luksemburgu): The Explanatory Potential of Social Semiotics for Border Studies. The Example of Border Walls Semiosis
2. Jérôme Jacob (Instytut Badań Społeczno-Ekonomicznych w Luksemburgu): A Semiotic Analysis of Cross-border Cooperation Imaginaries: The Case of Frankfurt (Oder)–Słubice Twin City
3. Ekaterina Mikhailova (Norweski Uniwersytet Arktyczny): Border Semiotics in Miniature: Production of Border Symbolism in Twin Cities with an Example of Frankfurt/Słubice
4. Loris Pagnani (Instytut Badań Społeczno-Ekonomicznych w Luksemburgu): Borders as Semiotic Resources for Cross-border Regionalization: A Visual Approach of Cross-border Cooperation in the Greater Region Since the 1970s

10. Open Borders: Cross-border Practices in the Alps-Adriatic Area During the Cold War

Moderacja: Marco Abram (Ośrodek Nauki i Badań w Koprze)

Dyskutantka: Sabine Rutar (Uniwersytet w Ratyzbonie)

-
1. Marco Abram (Ośrodek Nauki i Badań w Koprze): Crossing the Watershed: Alpine Clubs' Transnational Cooperation and the Ideal of Border-less Julian Alps 1960–1990
  2. Urška Strle (Ośrodek Nauki i Badań w Koprze): Hunting and Fishing Tourism as a State-encouraged Cross-border Practice
  3. Benedetto Zaccaria (Uniwersytet Padewski, Ośrodek Nauki i Badań w Koprze): Regional Diplomacy to Open Borders: Italy and the Alps-Adriatic Region in the 1970s

11. Granice i pogranicza jako przestrzenie tworzące podstawę dla zjawisk transnarodowych

Moderacja: Bartosz Czepil (Uniwersytet Opolski)

1. Jarosław Jańczak (Uniwersytet Adama Mickiewicza/Uniwersytet Europejski Viadrina): Granice, migranci i uchodźcy. Retoryka liczb w Europejskim dyskursie integracyjnym
2. Karol Leszczyński (Instytut Pokolenia, Warszawa): Diaspora jako dekonstrukcja granicy
3. Magdalena Marczuk (Uniwersytet Łódzki): Przekraczając granicę – problemy dotyczące granicy amerykańsko-kanadyjskiej za prezydentury Donalda Trumpa
4. Anna Fiń (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie): „Pogranicze przeniesione” („Displaced borderland”): (re)konstrukcje granic i pograniczy w warunkach migracyjnych: ogólna analiza zjawiska

12. Granice i pogranicza w warunkach kryzysów i konfliktów monolitycznych i hybrydowych. Stan obecny i scenariusze przyszłości (cz. I)

Moderacja: Dawid Błaszczak (Akademia Bialska im. Jana Pawła II)

1. Andrzej Sadowski (Uniwersytet w Białymstoku): Pogranicza w sytuacjach konfliktowych
2. Anna Moraczewska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej): Polaryzacja zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na wschodzie i jej implikacje dla porządku międzynarodowego
3. Aleksandra Gulińska (Uniwersytet Warszawski): Monitoring praw człowieka na granicy polsko-białoruskiej – wyzwania etyczne i metodologiczne
4. Agnieszka Zaręba (Katolicki Uniwersytet Lubelski), Anna Szachon-Pszenny (Katolicki Uniwersytet Lubelski): Etapowość instrumentalizacji migrantów na granicy polsko-białoruskiej

11.00 – 11.30   **przerwa kawowa**

11.30 – 13.30   **przejazd autokarem do Opola**

Uniwersytet Opolski, Collegium Civitas

Opole, ul. Katowicka 89

13.30 – 14.30   **przerwa obiadowa**

14.30 – 16.30   **sesje panelowe (13–16)**

13. Communicating Borders. Boundary Objects and Other Conceptualisations and Theories as Tools to Efficient and Comparative Discussions about Borders

Moderacja: Wiesława Duży (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk)

1. Norbert Cyrus (Uniwersytet Europejski Viadrina): Exploring the Social Ontology of State Borders with the Help of Complexity Thinking
2. Zsuzsanna Fejes (Uniwersytet Służby Publicznej Ludovika, Budapeszt): Legal Framework for Cross-border Cooperation in the European Union – Hungarian Experiences and Challenges
3. Maciej Cesarz (Uniwersytet Wrocławski): The Evolution of the EU Digital Border Regime
4. Ondřej Elbel (Uniwersytet w Ostrawie): Border Twin Villages: “Little Cieszyns in the countryside”?

14. Border Studies in Gdańsk: Approaches of the International Border Studies Center at the University of Gdańsk

Moderacja: Grzegorz Welizarowicz (Uniwersytet Gdański)

1. Mirosława Borzyszkowska-Szewczyk (Uniwersytet Gdański): Retelling the Borderland. Reportages “Kajś” (2020) by Zbigniew Rokita and “Welewetka” (2023) by Stasia Budzisz as Borderland Literature
2. Izabela Morska (Uniwersytet Gdański): Revisiting Pawel Adamowicz's Humanitarian Vision: A Comparative Analysis with the Slovenian Humanitarian Corridor of 2015
3. Magdalena Nowak (Uniwersytet Gdański), The IBSC and Crisis in Ukraine – Integration, Participation and Future Perspectives
4. Grzegorz Welizarowicz (Uniwersytet Gdański): International Border Studies Center at the University of Gdansk – Borderlands Paradigm, Practice, Some Examples

15. Granice i pogranicza w warunkach kryzysów i konfliktów monolitycznych i hybrydowych. Stan obecny i scenariusze przyszłości (cz. II)

Moderacja: Dawid Błaszczak (Akademia Bialska im. Jana Pawła II)

1. Aneta Bąk-Pitucha (Katolicki Uniwersytet Lubelski): Ekstrapolacja instrumentalizacji migrantów na granicy fińsko-rosyjskiej
2. Grzegorz Balawajder (Uniwersytet Opolski): Bezpieczeństwo granic strefy Schengen w kontekście współczesnych zagrożeń
3. Aneta Bąk-Pitucha (Katolicki Uniwersytet Lubelski), Agnieszka Zaremba (Katolicki Uniwersytet Lubelski): Kryzys uchodźcy w Polsce 2022 roku. Perspektywa społeczno-kulturowa: od entuzjazmu do zniechęcenia

16. European Integration Narratives and Cross-border Practices in the Light of Crisis in the East-West Comparison

Moderacja: Birte Wassenberg (Uniwersytet w Strasburgu)

1. Damian Bączkiewicz (Uniwersytet Wrocławski), Elżbieta Opiłowska (Uniwersytet Wrocławski): The Imaginary of Europe and Border Perceptions in the Narratives of Minority Media in the Polish-Czech Borderland
2. Bernard Reitel (Uniwersytet Artois): The Franco-German Border: Cooperation, Inter-Knowledge, Scales
3. Birte Wassenberg (Uniwersytet w Strasburgu): European Narratives During Crisis at the Franco-German Border (Upper Rhine and Greater Region) (2019–2024)

17.00 – 18.30   **pokaz filmu “Mur” (z napisami w języku angielskim) – Collegium Civitas, sala nr 20**

Wprowadzenie: Łukasz Moll (Uniwersytet Wrocławski)

18 września 2024 (środa)

Uniwersytet Opolski, Collegium Civitas

Opole, ul. Katowicka 89

09.00 – 11.00   **sesja plenarna (cz. II)** [tłumaczenie symultaniczne na język polski/angielski]

Moderacja: Wojciech Opióła (Uniwersytet Opolski)

Prelegenci:

Lidia Zessin-Jurek (Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski):

O (nie)odpowiedzialności za uchodźców (na przykładzie wschodniej granicy Polski)

Michał Buchowski (Uniwersytet Adama Mickiewicza): Korelacja i komplementarność granic społecznych i przestrzennych

11.00 – 11.30   **przerwa kawowa**

11.30 – 13.30   **sesje panelowe (17–20)**

17. (De)constructing Borders Through the Analysis of Social Welfare Practices at the European Borderlands (sesja hybrydowa)

Moderacja: Federica Moretti (Europejski Instytut Uniwersytecki we Florencji)

Dyskusja: Oksana Vynnyk (Uniwersytet Alberty)

1. Tina Filipović (Uniwersytet w Puli): “They Sell Their Souls for Pensions”: Military Pensions and Competing Loyalties of Istrians in a Cross-border Context
2. Iryna Sklokina (Ośrodek Historii Miejskiej we Lwowie): Making Borders Through Welfare: Lwów/Lviv in 1930s–1950s

18. Borders in the Territorial Sense (Lines Separating States)

Moderacja: Wojciech Opióła (Uniwersytet Opolski)

1. Bartosz Czepil (Uniwersytet Opolski): Between Protecting State Borders and Corruption of the Border Management: Case of the 2023 ‘Cash-for-visa Scandal’ in Poland
2. Laurie Trautman (Uniwersytet Zachodniego Waszyngtonu): (Re)Bordering During the COVID-19 Pandemic: Implications for the Future of Border Control in North America and Europe
3. Małgorzata Kułakowska (Uniwersytet Jagielloński): The Concept of a Border in British Political/Politicised Discourse

4. Michal Pavlásek (Czeska Akademia Nauk): Border Crisis in Memories, Narratives and Practices: The Case of Czech-Slovak Borderland

19. Borders in distress? Uncertainties in internal EU borderlands

Moderacja: Kristine Beurskens (Leibniz Institute for Regional Geography) & Nona Renner (Leibniz Institute for Regional Geography)

1. Peter Balogh (HUN-REN CERS-IRS, Budapest): Sources and Discourses of Insecurity in the Slovak-Hungarian Borderland
2. Lukáš Novotný (The Jan Evangelist University, Ústí nad Labem): Problems of Disaster and Crisis Management in Border Regions: A Case Study of a Fire in Czech-Saxon Switzerland
3. Elżbieta Opiłowska (University of Wrocław): Fragile Open EU Borders? Determinants and Coping Mechanism with Rebordering in the Polish-German Borderland
4. Kristine Beurskens (Leibniz Institute for Regional Geography), Judith Miggelbrink (Leibniz Institute for Regional Geography), Nona Renner (Leibniz Institute for Regional Geography): Borders as Geographies of Insecurity. Tracing Uncertainties and Anxieties in an Internal EU Border Region

20. Granice społeczno-kulturowe

Moderacja: Kamilla Dolińska (Uniwersytet Wrocławski)

1. Katarzyna Warmińska (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie): O granicach kaszubskiej wspólnoty
2. Przemysław Kilian (Uniwersytet Gdański): Konstruowanie identyfikacji etniczno-regionalnych na pograniczu Kaszub, Kociewia, Borów Tucholskich
3. Marek Mazurkiewicz (Uniwersytet Opolski): Wyobrażone pogranicze polsko-niemieckie? Rola mniejszości niemieckiej w Polsce w podtrzymywaniu przestrzeni symbolicznej pogranicza
4. Sławomir Łodziński (Uniwersytet Warszawski): Nazwy i granice na pograniczach etnicznych. Spory o wprowadzanie dodatkowych nazw miejscowości w językach mniejszościowych w Polsce

13.30 – 14.30   **przerwa obiadowa**

14.30 – 16.30   **sesje panelowe (21–24)**

21. Borders and Borderlands as Spaces Forming the Basis for Transnational Phenomena

Moderacja: Marcin Dębicki (Uniwersytet Wrocławski)

1. Dániel Balizs (Uniwersytet Technologiczno-Ekonomiczny w Budapeszcie): Hungarian Suburbs of Bratislava – Cross-border Suburbanization around the Slovakian Capital
2. Katalin Kovály (Węgierska Sieć Badawcza, Budapeszt/Zakarpacie Węgierskie Kolegium Wyższej Edukacji im. Ferencza Rakoczego II, Berehowe): Recent Mobility Processes in the Hungarian-Ukrainian Border Region: Triggers and Consequences
3. Elifcan Karacan (Uniwersytet w Twente): Caroline Fischer (Uniwersytet w Twente): Policy Dimension of Intra-European Cross-border Mobility; Challenges and Strategies

22. Granice społeczno-kulturowe (cz. II)

Moderacja: Kamilla Biskupska (Uniwersytet Wrocławski)

1. Artur Wysocki (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej): Polska jako pogranicze cywilizacyjne? Raport z badań nad poczuciem ponadnarodowych tożsamości zbiorowych Polaków
2. Karolina Panz (Polska Akademia Nauk): Przemysłnicy Podhala i Spisza w czasie Zagłady
3. Dorota Misiejuk (Uniwersytet w Białymstoku): Obraz akceptacji nowych technologii edukacyjnych w świetle zmiany społeczno-kulturowej.

23. Granice terytorialne w praktykach i doświadczeniach

Moderacja: Bartosz Czepil (Uniwersytet Opolski)

1. Natalia Niedźwiecka-Iwańczak (Uniwersytet Wrocławski): Granica polsko-niemiecka w pamiętnikach mieszkańców Słubic, Gubina i Zgorzelca: znaczenia, obrazy, opowieści
2. Kamilla Dolińska (Uniwersytet Wrocławski), Julita Makaro (Uniwersytet Wrocławski): O niejednorodności przestrzennej i społecznej pogranicza polsko-niemieckiego
3. Aleksandra Herman (Uniwersytet Warszawski), Paweł Orzechowski (Uniwersytet Warszawski): Współpraca transgraniczna na Śląsku Cieszyńskim jako transfer kulturowy. Organizacja i cele funkcjonowania euroregionu a praktyki lokalne i świadomość mieszkańców
4. Joanna Kurczewska (Polska Akademia Nauk), Jacek Kurczewski (Uniwersytet Warszawski): Granice państwowe i narodowe w Europie a kwestia poszukiwania wspólnot społecznych jako wspólnot moralnych

24. Dyskusja panelowa: Borders in Globalization

Moderacja: Wojciech Opioła

1. Emmanuel Brunet-Jailly (Uniwersytet Wiktorii, Kanada)
2. Martin Guillermo Ramirez (Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych)

3. Martin van der Velde (Uniwersytet im. Radbouda, Niderlandy)
4. Birte Wassenberg (Uniwersytet w Strasburgu)
5. Gyula Ocskay (Środkowoeuropejski Punkt Obsługi Inicjatyw Transgranicznych)

16.30 – 17.00   **przerwa kawowa**

17.00 – 18.00   **sesja podsumowująca: Border(land)s Studies in Poland**

Moderacja: Katarzyna Kownacka (Uniwersytet Opolski)

- Małgorzata Bieńkowska (Uniwersytet w Białymstoku)
- Jarosław Jańczak (Uniwersytet Adama Mickiewicza)
- Wojciech Opióła (Uniwersytet Opolski)
- Natalia Niedźwiecka-Iwańczak (Uniwersytet Wrocławski)
- Grzegorz Welizarowicz (Uniwersytet Gdański)
- Natalia Niedźwiecka-Iwańczak (Uniwersytet w Wrocławski)

18.00 – 21.00   **kolacja**

